

The inspiring role of Iran's Islamic revolution in the emergence of the Ansarullah movement based on systematic analysis

Hassan Vaziri Sata^{*}, Alireza Rezaei^{**}

Ghasem Torabi^{***}

Abstract

Iran's Islamic Revolution has played a significant role in finding the importance of Shi'ism as a geopolitical center in the world, raising the intellectual level and political vision of Shi'ites in the region. The ideology of this revolution and the presence of the leadership of Imam Khomeini led Shiites, including the Shiites of Yemen, to become fascinated by this revolution. This article seeks to answer the question based on the systematic analysis of the Iranian Islamic Revolution, what role did it play in the formation and performance of the Yemeni Ansarullah movement? In this regard, it can be said that the teachings of the Islamic Revolution of Iran, including the fight against tyranny and arrogance, achieving independence and an independent identity, have played an inspiring role in the emergence and cohesion of the Yemeni Ansarullah movement and the formation of the people's resistance strategy against the authoritarian system and foreign interference. . For this purpose, by using the conceptual literature of the system theory, which shows the new aspect of this issue, and by using the descriptive-analytical method, it was analyzed how the Ansarullah movement was influenced by the Iranian Islamic Revolution. Therefore, Iran's Islamic Revolution has played the most important role in shaping Yemen's Ansarullah movement by using

* PhD Candidate of International Relations, Hamadan Branch, Islamic Azad University, Hamadan, Iran,
h.vaziriseta@yahoo.com

** Associate Professor of International Relations, Hamadan Branch, Islamic Azad University, Hamadan, Iran
(Corresponding Author), IR.Alirezarezaei@gmail.com

*** Associate Professor of International Relations, Hamadan Branch, Islamic Azad University, Hamadan, Iran,
torabi@iauh.ac.ir

Date received: 03/05/2024, Date of acceptance: 10/06/2024

revolutionary and Islamic values and norms and by discussing issues of seeking independence and fighting against the authoritarian system.

Keywords: Yemen's Ansarullah, Ilham Bakhshi, Houthis, Iran's Islamic Revolution and systemic analysis.

Introduction

Ansarullah of Yemen started its activities in 1992 under the name of the believing youth movement in defense of the rights of Zaidi Shiites. Abdul Malik Houthi's approach as the leader of Ansarullah against internal and external tyranny and arrogance is very close to the thoughts and positions of the Islamic Revolution of Iran. In this regard, in this article, we are looking for an answer to the question, based on the systematic analysis of the Iranian Islamic Revolution, what role did it play in the formation and functioning of the Yemeni Ansarullah movement? The purpose of posing this question is to examine the relationship between Ansarullah's political thoughts and teachings with the Islamic Revolution of Iran and the Ansarallah of Yemen's example of the Iranian Islamic Revolution based on the outputs of Iran's political system. The data review method is based on the descriptive-analytical approach and the library and document collection method.

Materials & Methods

Systemic theory can be effective in determining how Iran's Islamic revolution affects other countries and movements. Because the systematic analysis with regard to its holistic view can be meaningful for many components and countless information about the effects of the Islamic Revolution of Iran on 57 Islamic countries and the people of other countries. Therefore, the two countries of Iran and Yemen are two systems that form the outputs of Iran's Islamic Revolution system and the inputs of Yemen's Ansarullah.

The teachings of the Islamic Revolution of Iran are considered as the outputs of the Iranian political system to the region, especially the country of Yemen and the Ansarullah movement, and these teachings are considered as its inputs for the country of Yemen. A society that by introducing the teachings of the revolution and the thoughts of Imam Khomeini (RA) increased the demands and demands of the people from the political system and caused a decrease in the support of that system. The Yemeni revolution can be seen as influenced by the inputs of the Iranian Islamic revolution, including the increase in people's demands for reforming the Yemeni political system,

fighting against the government's tyranny, and the demand for political participation by the Shiites. In this regard, we have also seen the spread of demonstrations against the government and the government of the time and the decrease in the legitimacy of the government in the eyes of the people. The results of the Islamic revolution of Iran have also influenced the policies and direction of the goals and values of the Yemeni Ansarullah in order to issue the revolution. As an example, Yemen's Ansarullah movement, affected by Iran's Islamic revolution, took more radical measures in accordance with the political system, which caused the political system or the political regime inside this country to face many crises and turn to reforms.

Discussion & Result

The Islamic Revolution was an inspiring model for Houthi leaders, and the beginnings of contact can be traced back to the 1980s. Hossein Badr al-Din al-Houthi made his first trip to Qom and many activists of the "Assembly of Believers" from which the Houthi movement emerged had strong relationships with a number of Iranian clerics, therefore, in line with a systematic analysis, it can be said that the approach of the Yemeni leaders towards the revolution Islamic Iran has been one of the feedbacks of Iran's Islamic Revolution system in the emergence of Ansarullah, which can be evaluated positively due to the influence of Islamic ideas among Yemeni leaders and their approach in propagating the ideas and policies of Iran's Islamic Revolution.

Until the Islamic Revolution of Iran, a small number of Twelver Shiites were found in Yemen. In comparison with Wahhabism and Salafism, the Zaidis have feelings and thoughts close to the Shiites of the Twelve Imams. This has been very effective in bringing them closer to Iran.

Iran's Islamic revolution had an effect on the increase of revolutionary slogans and values. Hossein al-Houthi announced the slogans "Allah Akbar", "Death to America", "Death to Israel" and "Victory for Islam" as the official slogans of the Shiites. The future political structure of Yemen depends on increasing the geopolitical position of Shiites, and it is not possible to eliminate and fight against Shiites in my future political system. Based on the feedback element in the system analysis, it can be said that the desired output in the political system of Yemen is the presence of Shiites in the future political system of Yemen, because if the process and/or inputs are not adjusted to achieve the desired result, the system will suffer. Therefore, the desired result of the output of Iran's Islamic Revolution system, along with the input of Yemen's Ansarullah

political system, is the active presence of Zaidi Shiites and Ansarallah in the structure of Yemen's political system as a feedback of the political system.

With the occurrence of the Islamic Revolution in Iran, a new spirit was breathed into the Shiite uprisings in Yemen, and by following the example of the victory of the Islamic Revolution of Iran and following the values of the Islamic Revolution, they have added to the geopolitics of the Shiites. Therefore, concerns from some countries in the region, especially Saudi Arabia, about the impact of the Islamic revolution on Yemen have caused this country to interfere in the internal affairs of Yemen in a soft and hard way, especially in the recent Yemeni revolution. Even today, although Iran may not be able to stop the war in Yemen, it may help to achieve peace and reduce tension.

Conclusion

In this research, with the help of systemic theory, we obtained an analytical model in examining the influence of Yemen's Ansarullah movement on the teachings and normative approaches of the Islamic Revolution of Iran. A model that places the inputs of Yemen's political system alongside the outputs of Iran's Islamic Revolution system in line with the issue of the revolution, and the main reason for using the concepts and assumptions of systemic theory in this article is the understanding and perceptions of the activists of the Ansarullah Movement about the role of the Islamic Republic. Iran is known as an influential country in the Islamic world. The impact of the Yemeni revolution and Ansarullah on the Islamic revolution is not only a sign of dependence, but it also shows the inspiration of the Iranian Islamic revolution in the direction of spreading Islamic and Shiite values and norms in the world. In other words, over time and with changes in their thoughts and ideas, Zaidi came close to the thoughts and beliefs of the Shiites of the Twelve Imams, and this issue has also been a point of accusation for them regarding their dependence on the Islamic Republic of Iran.

Bibliography

- Contemporary Abrar, (1390). Middle East book (8), especially Islamism and Islamic awakening in the Middle East, Tehran: Abrar Contemporary International Studies and Research Institute, Tehran. [in Persian]
- Esposito, John L. (2012), The Iranian Revolution and its Global Reflection, translated by Mohsen Madir Shanechi, Tehran, Iran and Islam Recognition Center. [in Persian]
- Imam Khomeini, (1362). In search of the way from Imam's words, Tehran: Amir Kabir Publications. [in Persian]

143 Abstract

- Bakhshi, Javad (1390). "The course of developments in Yemen from the beginning of the protests to the last presidential election" of the International Center for Peace Studies (March 12). [in Persian]
- Barzegar, Ibrahim, (1391). The theories of the global reflection of the Iranian Islamic Revolution, Tehran: Imam Sadiq University Publications (AS). [in Persian]
- Bashiriyeh, Hossein, (1376). History of political thought in the 20th century, Tehran. **[in Persian]**
- Palmer, Monty, Stern, Larry; and Galil, Charles (1372). A New Approach to Political Science, translated by Manouchehr Shojaei, Tehran, Office of Political and International Studies. [in Persian]
- Tahahan, Hassan (2012). "Islamic revolution and its effect on the geopolitical developments of Shia in Yemen" Scientific-Research Quarterly of Shiism, Year 10, Number 40, Winter. [in Persian]
- Jafarian, Rasul, (1388), Atlas Shia, Tehran: Geographical Organization of the Armed Forces. [in Persian]
- Desheiri, Mohammadreza, (2007). "The place of soft power in Iran's Islamic revolution", Hozur magazine, number 57. [in Persian]
- Rashidi, Mustafa, Afshin Motaghi, (2012). "Geopolitical explanation of the patterns of Islamism in the Islamic world from the perspective of constructivism", Islamic Revolution Studies Quarterly, No. 34, Fall. [in Persian]
- Rezaian, Ali, (1375). System analysis and design, Tehran, Samt. [in Persian]
- Sharifani, Muhammad (1402). "Impact of Iran's Islamic Revolution on Yemeni People's Resistance in the Formation of Modern Islamic Civilization", Art and Culture Studies Quarterly, Volume: 8, Number: 3. [in Persian]
- El Emad, Essam, (1384). "Yemen's Shiites; cultural-political situation survey", Shiism Quarterly, No. 9, Spring. [in Persian]
- Farshad, Mehdi; (1362). Systemic approach, Tehran, Amir Kabir. [in Persian]
- Qawam, Abdul Ali, (1370). The principles of foreign policy and international politics, Tehran, Samt. [in Persian]
- Koshki, Mohammad Sadiq and Ruhollah Najabat (2016). "Conceptual and Methodical Influence of Yemen's Ansarullah Movement on Iran's Islamic Revolution", Islamic Revolution Research Quarterly, No. 22. [in Persian]
- Mohammadi, Manouchehr (1384), "Global Reflection of the Islamic Revolution", Quarterly Journal of Islamic Revolution Studies, Vol. 2, Fall. [in Persian]
- Madani, Jalaluddin, (1370). Fundamental Rights and Political Institutions of the Islamic Republic of Iran, Tehran: Eshar Hamehem. [in Persian]
- Mousavinejad, Seyyed Ali (2004), "Zaidiyyah from the emergence to the establishment of the government", Tolo magazine, numbers 13 and 14. [in Persian]
- Mousavi, Seyyed Mohammad; Bagherifar, Mohsen, (2014). "The Theory of Constructivism and the Reflection of Iran's Islamic Revolution on the Ansarullah Movement and the Yemeni Revolution", Islamic Revolution Research Quarterly, No. 14, Fall. [in Persian]

- Al-Jumeih, Mohammad (2019). Shiite Islamic Islam.. Readings on the changes in the political behavior (5) of the Houthis movement in Yemen from "Al-Shabaab al-Mu'min" to "Ansar Allah", Arabic Times 21, September 10, 2019. [in Persian]
- Al-Houthi, Hossein bin Badr al-Din, (1422). Lessons from Hoda al-Qur'an, Yom al-Quds Al-Alami, edited by Yahya Qasim Abu Awadah. [in Persian]
- Busti, Tawfiq (2019), The concept of security and our meanings after the situation, Al-Masri Institute of Studies. [in Persian]
- Agence France-Presse (2019). "Yemeni government, separatists seen inking deal to end Aden standoff". Euronews. Archived from the original on 23 October 2019. Retrieved 25 October 2019.
- Aharonson ,Micky,(2019). "Iranian-Russian Cooperation in Yemen," Policy Paper, (Jerusalem: The Jerusalem Institute for Strategy and Security, March 1, 2019), <https://jiss.org.il/en/aharonson-mansharof-iranian-russian-cooperation-in-yemen/>.
- Ahmed Nagi (2019). "Yemen's Houthis Used Multiple Identities to Advance". *Carnegie Middle East Center*. Archived from the original on 27 May 2022. Retrieved 12 February 2021.
- Almahfali Mohammed and James Root,(2020). "How Iran's Islamic Revolution Does, and Does Not, Influence Houthi Rule in Northern Yemen", Analysis Paper, Sanaa, Yemen: Sana'a Center For Strategic Studies.
- Beven, K. (2006). "A manifesto for the equifinality thesis Archived 2017-08-14 at the Wayback Machine". *Journal of hydrology*, 320(1), 18–36.
- Checkland, P.(1997). Systems Thinking, Systems Practice. Chichester: John Wiley & Sons Ltd.
- Golinelli, G.M.(2009) "L'approccio sistemico vitale: nuovi orizzonti di ricerca per il governo dell'impresa". *Sinergie*. (80), IX-XXII
- Hoffman, Valerie J. (2019). *Making the New Middle East: Politics, Culture, and Human Rights*. Syracuse University Press. ISBN 9780815654575. Archived from the original on 17 January 2023. Retrieved 18 September 2019 – via Google Books.
- Islam Hassan (2015). "GCC's 2014 Crisis: Causes, Issues and Solutions". Gulf Cooperation Council's Challenges and Prospects. *Al Jazeera Research Center*. Archived from the original on 4 September 2015. Retrieved 4 June 2015.
- Jackson, M. (2003). Systems Thinking: Creative Holism for Managers, Chichester: John Wiley & Sons, Ltd.
- Johnsen, Gregory D. (2009). The sixth war, (2009, Nov.14), in: <http://www.islamdaily.org/en/world-issues/middle-east/7942.the-sixth-war.htm>human rights watch/middle east(1994)."human right in yemen during and after the 1994 war".vol.6,No.1. page5
- László, Ervin. 1974. "Preface in Perspectives on General System Theory", by L. von Bertalanffy, edited by Edgar Taschdjian. New York: George Braziller.
- Luhmann, N. (1990). Soziale Systeme. Grundriß einer allgemeinen Theorie. Frankfurt: Suhrkamp Verlag.

145 Abstract

- Refugees, United Nations High Commissioner for(2019). "Refworld | Yemen: Treatment of Sunni Muslims by Houthis in areas under Houthi control (2014 – September 2017)". *Refworld*. Archived from the original on 17 June 2019. Retrieved 7 July 2019.
- Robinson ,Kali,(2024). Iran's Support of the Houthis: What to Know, Brief, (Washington, D.C.: Council on Foreign Relations, March 1, 2024), <https://www.cfr.org/in-brief/irans-support-houthis-what-know#:~:text=By%20some%20experts'%20estimations%2C%20Iranian,the%20year%20they%20captured%20Sanaa.>
- Schein, E.H. (1980). *Organizational Psychology*. New Jersey: Prentice-Hall. pp. 4–11.
- Streuly, Dick (2015). "5 Things to Know About the Houthis of Yemen". *Wall Street Journal*. Archived from the original on 12 June 2018. Retrieved 4 July 2018.
- The Economist (2023)."Who are the Houthis, the group attacking ships in the Red Sea?".. 12 December 2023. Retrieved 2 January 2024. Since the bombardment of Gaza began, the Houthis, a Yemeni rebel group, have launched a series of attacks on cargo ships. The insurgents, who are backed by Iran, say they are acting in solidarity with Palestinians. They have threatened to attack any ship bound for or leaving Israel without delivering humanitarian aid to Gaza.
- Transfeld, Mareike,(2017). "Iran's Small Hand in Yemen," Sada (blog), February 14, <https://carnegieendowment.org/sada/67988>.
- Von Bertalanffy, L. (1968). *General System theory: Foundations, Development, Applications*. New York: George Braziller
- von Bertalanffy, Ludwig (1972). "The History and Status of General Systems Theory". *Academy of Management Journal*. 15 (4). Academy of Management: 407–426. doi:10.5465/255139. Archived from the original on 2022-04-09. Retrieved 2023-05-18.
- Weinberg, G.M. (2001). *An Introduction to General Systems Thinking*. Dorset House Publishing Company, Incorporated; 25 Anv edition, April.

پروہشگاہ علوم انسانی و مطالعات فرهنگی
پرتال جامع علوم انسانی

نقش الهام بخشی انقلاب اسلامی ایران در پیدایش جنبش انصارالله براساس تحلیل سیستمی

حسن وزیری ستا*

علیرضا رضایی**، قاسم ترابی***

چکیده

انقلاب اسلامی ایران در اهمیت یافتن تشیع به عنوان کانونی ژئوپلیتیک در جهان، ارتقای سطح فکری و بینش سیاسی شیعیان کشورهای منطقه نقش به سزایی داشته است. ایدئولوژی این انقلاب و حضور رهبری امام خمینی ره منجر شد تا شیعیان، از جمله شیعیان یمن شیفته‌ی این انقلاب شوند. این مقاله به دنبال پاسخ به این سوال است که براساس تحلیل سیستمی انقلاب اسلامی ایران در شکل گیری و عملکرد جنبش انصارالله یمن چه نقشی داشته است؟ در این راستا می توان گفت که آموزه های انقلاب اسلامی ایران شامل مبارزه با استبداد و استکبار، دستیابی به استقلال و هویت مستقل در پیدایش و انسجام جنبش انصارالله یمن و تشکیل راهبرد مقاومت مردم در برابر نظام استبدادی و دخالت های خارجی نقش الهام بخش داشته است. بدین منظور با استفاده از ادبیات مفهومی نظریه سیستمی که جنبه ی جدید این موضوع را نشان می دهد، و با استفاده از روش توصیفی- تحلیلی به تحلیل نحوه تاثیرپذیری جنبش انصارالله از انقلاب اسلامی ایران پرداخته شد. بنابراین انقلاب اسلامی ایران با استفاده از ارزش ها و هنجارهای انقلابی و اسلامی و طرح مباحث استقلال طلبی و مبارزه با نظام استبدادی مهمترین نقش را در شکل دهی به جنبش انصارالله یمن داشته است.

* دانشجوی دوره دکتری تخصصی روابط بین الملل، واحد همدان، دانشگاه آزاد اسلامی، همدان، ایران،
h.vaziriseta@yahoo.com

** دانشیار روابط بین الملل، واحد همدان، دانشگاه آزاد اسلامی، همدان، ایران (نویسنده مسئول)،
IR.Alirezarezaei@gmail.com

*** دانشیار روابط بین الملل، واحد همدان، دانشگاه آزاد اسلامی، همدان، ایران، gh-torabi@iauh.ac.ir

تاریخ دریافت: ۱۴۰۳/۰۲/۱۴، تاریخ پذیرش: ۱۴۰۳/۰۳/۲۱

کلیدواژه‌ها: انصارالله یمن، الهام بخشی، حوثی‌ها، انقلاب اسلامی ایران و تحلیل سیستمی.

۱. مقدمه

انصارالله یمن در سال ۱۹۹۲ فعالیت‌های خود را با نام جنبش جوانان مؤمن در دفاع از حقوق شیعیان زیدی آغاز کرد. زیدی‌ها که شامل یک پنجم جمعیت یمن بودند با بیش از یازده قرن حکومت در سال ۱۹۶۲ از حکومت یمن برکنار شدند. افرادی مانند سید بدرالدین حوثی بعد از پیروزی انقلاب اسلامی، از ارزش‌ها و هنجارهای انقلاب اسلامی متأثر شده و به مذهب شیعه روی آوردند. شیخ بدرالدین حوثی از علمای زیدی یمن که سعی در بیداری و آموزش جوانان و نوجوانان داشت، در سال ۲۰۰۴ در مبارزه با دولت یمن به شهادت رسید. محمد منصور یکی از سران زیدی می‌گوید: اگر انقلاب اسلامی نبود زیدی‌ها از بین می‌رفتند. زیرا مردم یمن آموزه‌های امام خمینی و هنجارها و ارزش‌های انقلاب اسلامی ایران در مبارزه با استکبار و استبداد دولت‌های حاکم و یا حتی آمریکا و اسرائیل را سرلوحه‌ی خود قرار داده بودند که این امر سرانجام به قیام بر علیه دولت حاکم برای احقاق حقوق خود گردید. امروزه رویکرد عبدالملک حوثی به عنوان رهبر انصارالله در برابر استبداد و استکبار داخلی و خارجی با اندیشه‌ها و مواضع انقلاب اسلامی ایران بسیار نزدیک است. در این راستا در این مقاله به دنبال پاسخ به این سؤال می‌باشیم که براساس تحلیل سیستمی انقلاب اسلامی ایران در شکل‌گیری و عملکرد جنبش انصارالله یمن چه نقشی داشته است؟ هدف از طرح این سؤال بررسی رابطه اندیشه‌ها و آموزه‌های سیاسی انصارالله با انقلاب اسلامی ایران و الگوبرداری انصارالله یمن از انقلاب اسلامی ایران براساس خروجی‌های سیستم نظام سیاسی ایران است. در این راستا این فرضیه را مطرح می‌کنیم که آموزه‌های انقلاب اسلامی ایران شامل مبارزه با استبداد و استکبار، دستیابی به استقلال و هویت مستقل در پیدایش و انسجام جنبش انصارالله یمن و تشکیل راهبرد مقاومت مردم در برابر نظام استبدادی و دخالت‌های خارجی نقش الهام بخش داشته است.

۲. پیشینه تحقیق

تحقیقات و آثار فراوانی درباره‌ی انقلاب اسلامی ایران و تأثیرات آن نگاشته شده است و همچنین آثار و تحقیقاتی نیز در مورد اثرپذیری یمن از این انقلاب وجود دارد که می‌تواند در مقاله حاضر مفید باشد. از آن جمله، مقاله‌ی حسن تلاشان با عنوان جستار انقلاب اسلامی

نقش الهام بخشی انقلاب اسلامی ایران در پیدایش ... (حسن وزیری ستا و دیگران) ۱۴۹

ایران و تأثیر آن بر تحولات ژئوپلیتیکی شیعه در یمن که نشان داد انقلاب اسلامی ایران باعث گسترش ژئوپلیتیک شیعه در یمن شده است.

علاوه بر این یحیی فوزی نیز در پژوهشی با عنوان علل شکل گیری و ماهیت جنبش های سیاسی در خاورمیانه: مطالعه موردی جنبش سیاسی در یمن به بررسی جنبه های گوناگون جنبش سیاسی یمن و دلایل شکل گیری آن و بررسی اندیشه ها و افکار نیروهای این جنبش و اهداف آن ها می پردازد. اما نقطه ضعف اساسی این پژوهش بررسی و تحلیل صرف از جنبش حوثی ها و انصارالله در یمن است و به تأثیر انقلاب اسلامی ایران بر آن ها توجهی نکرده است. در صورتی که در پژوهش حاضر به بررسی تأثیر انقلاب اسلامی ایران بر انصارالله یمن می پردازیم. کتاب «اویس خمینی؛ جنبش الحوثی یمن و دیدگاههای شهید حسین الحوثی» به کوشش حجت الاسلام حمیدرضا غریب رضا به بررسی تأثیرات امام خمینی بر حسین الحوثی می پردازد.

نوآوری این مقاله با تحقیقات انجام شده از دو بعد موضوعی و نظری مقایسه شده است. در بعد موضوعی، تقویت ادبیات نظری، بازتاب انقلاب اسلامی ایران در کشورهای منطقه و نشان دادن جنبه های نظری و رفتاری تأثیرپذیری انصارالله یمن از انقلاب اسلامی ایران است و در بعد نظری، استفاده از تحلیل سیستمی برای تبیین تأثیرات انقلاب اسلامی ایران بر انصارالله یمن می باشد.

۳. مبانی مفهومی

۱.۳ انقلاب اسلامی ایران

انقلاب اسلامی ایران به عنوان انقلابی شیعی در برابر استبداد و استکبار داخلی و خارجی توانست به صدور انقلاب و ایجاد جنبش های در برخی کشورها از جمله عراق، عربستان و بحرین منجر شود که همین امر ترس و وحشت را در حکومت های این کشورها در خصوص قیام مردم و برکناری دولت های آنان موجب گردید، در این راستا این حکومت ها به سرکوب شیعیان و حتی گروه های اسلامی روی آوردند که در برخی حتی به اخراج و محرومیت حقوق اجتماعی، سیاسی و اقتصادی شیعیان منجر گردید.

رسالت جهانی انقلاب در قانون اساسی ایران اینچنین مطرح شده است که

قانون اساسی با توجه به محتوای انقلاب اسلامی ایران، زمینه تداوم این انقلاب را در خارج فراهم می کند بویژه در گسترش روابط بین الملل با دیگر جنبش های اسلامی و مردمی می کوشد تا راه تشکیل امت واحد جهانی را هموار کند و استمرار مبارزه در نجات ملل محروم و تحت ستم در تمامی جهان قوام یابد. (مدنی، ۱۳۷۰: ۴۳۲)

بنابراین انقلاب اسلامی ایران با ایجاد یک فرهنگ شیعی مبتنی بر محور مقاومت که مخالف با کشورهای غربی و متحدان آن ها در منطقه بوده است، ظرفیت های اعتراضی مسلمانان و بالاخص شیعیان را در سطح جهان مطرح نموده است و از نظر مادی و غیر مادی، منافع غرب را به چالش کشید (رشیدی، ۱۳۹۲: ۹۶).

۲.۳ جنبش انصارالله یمن

جنبش انصارالله یمن ملقب به جنبش حوثی، جنبش سیاسی و نظامی اسلامگرای شیعه که در دهه ۱۹۹۰ از یمن ظهور کرد عمدتاً از شیعیان زیدی تشکیل شده است که رهبری آنها عمدتاً از قبیله حوثی است (Hoffman, 2019).

تحت رهبری مذهبی زیدی حسین الحوثی، حوثی ها به عنوان یک جنبش مخالف علی عبدالله صالح، رئیس جمهور یمن، که او را به فساد و حمایت عربستان سعودی و ایالات متحده متهم کردند، ظهور کردند. در سال ۲۰۰۳، حوثی ها تحت تأثیر سازمان سیاسی و نظامی شیعه لبنان، حزب الله، شعار رسمی خود را علیه ایالات متحده، اسرائیل و یهودیان اتخاذ کردند. الحوثی در برابر دستور صالح برای دستگیری مقاومت کرد و پس از آن توسط ارتش یمن در صعدة در سال ۲۰۰۴ کشته شد و شورش حوثی ها را برانگیخت. از آن زمان، این جنبش عمدتاً توسط برادرش عبدالملک الحوثی رهبری می شد (Streuly, 2015).

این سازمان با شرکت در اعتراضات خیابانی و هماهنگی با دیگر گروه های مخالف یمن در انقلاب ۲۰۱۱ یمن شرکت کرد. آنها به کنفرانس گفتگوی ملی یمن پیوستند اما بعداً توافق آشتی ۲۰۱۱ را رد کردند. (Nagi, 2019: 1) در اواخر سال ۲۰۱۴، حوثی ها رابطه خود را با صالح ترمیم کردند و با کمک او کنترل پایتخت را به دست گرفتند. این تصرف باعث مداخله نظامی به رهبری عربستان سعودی برای بازگرداندن دولت به رسمیت شناخته شده بین المللی شد، که منجر به یک جنگ داخلی مداوم شد که شامل حملات موشکی و پهبادی علیه عربستان سعودی و متحدش امارات متحده عربی بود. (Hassan, 2015: 13) پس از آغاز جنگ ۲۰۲۳ اسرائیل و حماس، حوثی ها شروع به شلیک موشک به سمت اسرائیل و حمله به کشتی ها در

نقش الهام بخشی انقلاب اسلامی ایران در پیدایش ... (حسن وزیری ستا و دیگران) ۱۵۱

سواحل یمن در دریای سرخ کردند که به گفته آنها در همبستگی با فلسطینی ها و با هدف تسهیل ورود کمک های بشردوستانه به این منطقه است (The Economist, 2023).

جنبش حوثی با نشان دادن خود به عنوان مبارز برای توسعه اقتصادی و پایان به حاشیه راندن سیاسی شیعیان زیدی و همچنین با ترویج مسائل سیاسی-مذهبی منطقه ای در رسانه های خود، پیروان خود را در یمن جذب می کند. حوثی ها روابط پیچیده ای با سنی های یمن دارند. این جنبش علیه سنی ها تبعیض قائل شده است، اما با آنها متحد شده و آنها را استخدام کرده است. (Refugees, United Nations High Commissioner for, 2019) هدف حوثی ها اداره کل یمن و حمایت از جنبش های خارجی علیه ایالات متحده، اسرائیل و عربستان سعودی است. به دلیل پیشینه ایدئولوژیک حوثی ها، درگیری در یمن به طور گسترده به عنوان جبهه ای از جنگ نیابتی ایران و عربستان سعودی تلقی می شود (Agence France-Presse, 2019).

یمن به عنوان کشور همسایه ی عربستان و براساس توسعه ی طلبی ایدئولوژیک وهابیت در این کشور، در حوزه ی فضای امنیتی عربستان قرار دارد. به طور کلی می توان عوامل اهمیت یمن، برای عربستان سعودی را این گونه بیان کرد:

- ارتفاعات ژئواستراتژیک: کوهستان شمال یمن ضمن تسلط بر مناطق عربستان سعودی، مانعی بر امکان تسلط کامل امنیتی و نظامی بر مناطق جنوبی این کشور نیز محسوب می باشد؛

- تنگه استراتژیک: عمده ترین نقص ژئوپولیتیک عربستان سعودی، دسترسی به دریاهایی است که آب راه های اصلی آن در اختیار کشورهای دیگر است همچون خلیج فارس که خروج از آن از طریق تنگه هرمز است که در اختیار جمهوری اسلامی ایران و عمان است و دریای سرخ که ورود و خروج آن از طریق کانال سوئز که در اختیار مصر قرار دارد و تنگه باب المندب که در اختیار کشور یمن و کشورهای شاخ آفریقا می باشد. به همین دلیل این کشور در هر زمانی که فرصتی به دست آورد مناطق اطراف خود را با شیوه های مختلف همچون روی کار آوردن دولت های همسو، تحت استیلای امنیتی خود قرار می دهد.

- ناهمگونی جمعیتی با اکثریت جهان عرب و رویکرد خوانشی شیعیان با اسلام ایرانی؛ این ناهم گونی اجتماعی و تهدیدات خارجی گاهی موجب تجزیه و فروریزی جمعیت انسانی می شود و سبب پیدا شدن گروه های مختلف در جامعه می گردد (بشیریه، ۱۳۹۲: ۹۹).

بنابراین می توان گفت که فرزند شیخ بدرالدین حوثی با نام حسین بدرالدین حوثی توانست با الهام از آموزه ها و تعالیم دینی انقلاب اسلامی ایران در مبارزه با عوامل داخلی و استکبار خارجی مردم را با خود همراه کرده و به دنبال حل مشکلات یمن برآید.

۴. مبانی نظری و الگوی تحلیل

در این قسمت از مقاله به معرفی نظریه سیستم ها به عنوان مبانی نظری می پردازیم. سیستم عبارت است از گروه های منسجمی از اجزای مرتبط و وابسته به هم که می توانند طبیعی یا مصنوعی باشند (von Bertalanffy, 1972: 430). تغییر یک جزء از یک سیستم ممکن است بر سایر اجزا یا کل سیستم تأثیر بگذارد (Beven, 2006: 20). یک سیستم می تواند شامل گروه هایی از فعالیت ها باشد که به طور منظم در حال تعامل یا مرتبط هستند (Schein, 1980: 8).

دیدگاه سیستمی (System Theory) مبتنی بر چندین ایده اساسی بود. اول، همه پدیده ها را می توان به عنوان شبکه ای از روابط بین عناصر یا یک سیستم مشاهده کرد. ثانیاً، همه سیستم ها، اعم از الکتریکی، بیولوژیکی یا اجتماعی، دارای الگوها، رفتارها و ویژگی های مشترکی هستند که مشاهده گر می تواند آن ها را تحلیل و استفاده کند تا بینش بیشتری نسبت به رفتار پدیده های پیچیده ایجاد کند و به سمت وحدت علوم نزدیک تر شود (László, 1974: 65). اصلی ترین رویکرد سیستمی درک کلیت هر پدیده به مثابه یک سیستم است (رضاییان، ۱۳۷۵: ۱۱).

بنابراین تفکر سیستمی از تغییر توجه از جزء به کل ناشی می شود (Checkland, 1997; Weinberg, 2001; Jackson, 2003)، با در نظر گرفتن واقعیت مشاهده شده به عنوان یک مجموعه یکپارچه و متقابل از پدیده ها که در آن ویژگی های فردی اجزای منفرد نامشخص می شوند. در مقابل، روابط بین خود بخش ها و رویدادهایی که از طریق تعاملشان تولید می کنند بسیار مهم تر می شوند و در نتیجه «عناصر سیستم به طور عقلانی به هم مرتبط هستند» (Luhmann, 1990) و به سمت یک هدف مشترک می روند (Golinelli, 2009). دیدگاه سیستمی استدلال می کند که ما قادر به درک کامل یک پدیده به سادگی با تقسیم آن به بخش های ابتدایی و سپس اصلاح آن نیستیم. ما در عوض باید یک چشم انداز جهانی را برای تأکید بر عملکرد آن اعمال کنیم. اگرچه می توانیم از تحلیل مؤلفه های اولیه یک پدیده شروع کنیم، اما برای درک کامل پدیده، باید آن را از سطح بالاتری نیز مشاهده کنیم: یک دیدگاه کل نگر (von Bertalanffy, 1968).

سیستم عبارت است از عناصر مرتبط و متقابل که این ارتباط و تعامل نوعی کلیت به آن می بخشد (فرشاد، ۱۳۶۲: ۴۵). وقتی از این تعریف در روابط بین الملل استفاده می کنیم، منظورمان این است: «نظام بین الملل از مجموعه ای از واحدهای سیاسی مستقل (دولت ها) تشکیل می شود که همیشه با یکدیگر تعامل دارند» (قوام، ۱۳۷۰: ۳۴). یکی از ویژگی های بارز این نظریه، سازگاری آن با نظام بین المللی، منطقه ای و ملی (داخلی) است. یعنی جهان یا منطقه ای از آن یا کشوری را می توان به صورت «سیستم» تصور کرد.

چهار بخش اصلی در هر سیستم وجود دارد که نقش اصلی را به عهده دارند این چهار بخش عبارت است از:

۱. خروجی (Output) نشان دهنده نتیجه، نتیجه یا هدف مورد نظر است.
 ۲. فرآیند (Process) نشان دهنده عملیاتی است که برای تبدیل ورودی ها به خروجی های مورد نظر رخ می دهد.
 ۳. ورودی ها (Input) نشان دهنده مواد یا منابع اساسی هستند که به خروجی تبدیل می شوند.
 ۴. بازخورد (Feedback) عنصر کنترل است. اگر خروجی مورد نظر به دست نیامد، فرآیند و/یا ورودی ها باید برای دستیابی به نتیجه مطلوب تنظیم شوند (پالمر، ۱۳۷۲: ۳۲).
- بنابراین کلیت و نگاه کل نگر در یک سیستم یکی از اصول اساسی این نظریه بوده است، زیرا هر سیستمی از اجزایی تشکیل شده است، اما این اجزا را نمی توان به طور جداگانه بررسی کرد. دلیل آن نیز ارتباط بین اجزای سیستم است. نظریه سیستمی می تواند در تعیین چگونگی تأثیر انقلاب اسلامی ایران بر سایر کشورها و جنبش ها مؤثر باشد. زیرا تحلیل سیستمی با توجه به نگاه کل نگر خود می تواند برای بسیاری از مؤلفه ها و اطلاعات بی شماری از تأثیرات انقلاب اسلامی ایران بر ۵۷ کشور اسلامی و مردم سایر کشورها معنادار باشد. یعنی می توان این اجزای پراکنده و به ظاهر نامرتبط را به هم متصل کرد و از آنها مجموعه واحدی را تشکیل داد که اجزای آن دارای روابط پیوسته هستند (برزگر، ۱۳۹۱: ۹۳).
- بنابراین، دو کشور ایران و یمن به عنوان دو سیستم می باشند که خروجی های سیستم انقلاب اسلامی ایران، ورودی های انصارالله یمن را تشکیل میدهد.

۵. نقش انقلاب اسلامی ایران در شکل‌گیری انصارالله یمن

آموزه‌های انقلاب اسلامی ایران به مثابه‌ی خروجی‌های نظام سیاسی ایران به منطقه و بالاخص کشور یمن و جنبش انصارالله می‌باشد و این آموزه‌ها برای کشور یمن به مثابه‌ی ورودی‌های آن محسوب می‌شود. جامعه‌ای که با معرفی آموزه‌های انقلاب و اندیشه‌های امام خمینی (ره) بر مطالبات و خواسته‌های مردم از نظام سیاسی افزوده و موجب کاهش حمایت از آن سیستم شده است. انقلاب یمن را می‌توان متأثر از ورودی‌های انقلاب اسلامی ایران شامل افزایش خواسته‌های مردم در اصلاح نظام سیاسی یمن و مبارزه با استبداد دولت و تقاضای مشارکت سیاسی از سوی شیعیان دانست. در این راستا همچنین شاهد گسترش تظاهرات بر علیه دولت و حکومت وقت و کاهش مشروعیت دولت در نزد مردم بوده ایم.

خروجی‌های انقلاب اسلامی ایران در راستای صدور انقلاب بر سیاست‌ها و سمت و سوی اهداف و ارزش‌های انصارالله یمن نیز تأثیر گذاشته است. به عنوان نمونه جنبش انصارالله یمن متأثر از انقلاب اسلامی ایران اقدامات رادیکال‌تری را در مواجهه با نظام سیاسی در پیش گرفتند که همین امر موجب گردید سیستم سیاسی و یا رژیم سیاسی داخل این کشور مواجه با بحران‌های زیادی شده و به اصلاحات روی آورد.

تحلیل سیستمی به عنوان چارچوب نظری می‌تواند قدرت تبیین‌پذیری جنبش انصارالله از بازتاب انقلاب اسلامی ایران در یمن را داشته باشد. این چارچوب به عنوان نوعی استدلال تطبیقی به ما کمک می‌کند تا محقق را از کل به اجزاء یعنی اخبار و شواهد فراوان در مورد آثار انقلاب اسلامی سوق دهیم. این نظریه به صورت پویا تأثیر انقلاب اسلامی ایران را در دوره‌های متوالی به اشکال مختلف به تصویر می‌کشد و این تأثیرات را تعریف و تشریح می‌کند.

وقوع انقلاب اسلامی در ایران جدای از تأثیرات درونی خود، نمونه‌ای برای بسیاری از جنبش‌های مردمی و در نتیجه تحولات سیاسی-اجتماعی در کشورهای غرب آسیا و شمال آفریقا شده است. در این چارچوب بخش قابل توجهی از تحولات سال‌های اخیر در یمن به نقش و تأثیر جنبش انصارالله - به عنوان جنبشی متأثر و در راستای آرمان‌های انقلاب اسلامی - گره خورده است.

ماهیت شیعی جنبش انصارالله یمن متأثر از انقلابی‌گری شیعی و انقلاب اسلامی ایران است و رهبران جنبش انصارالله امام خمینی (ره) را از چهره‌های برجسته عصر حاضر می‌دانند. ارتباط و علاقه رهبران جنبش انصارالله به انقلاب اسلامی، آرمان‌ها و آموزه‌های آن و نیز

حمایت آنان از رهبران انقلاب اسلامی، راهبردهای اساسی این جنبش را در راستای مفاهیم انقلاب اسلامی قرار داده است. جنبش شیعی زیدی یمن که مظهر اصلی آن جنبش انصارالله بود، مستقیماً تحت تأثیر انقلاب اسلامی ایران، مفاهیم و روش های آن بود. انصارالله بر اساس مفاهیم بنیادین برگرفته از انقلاب اسلامی، توانسته است ضمن بهره گیری از روش های بدیع انقلاب اسلامی، ساختار و محتوای مورد نظر خود را متناسب با فضای جامعه یمن تنظیم کند و به اقدامات خود در این زمینه معنا بخشد (کوشکی و نجابت، ۱۳۹۶: ۱۸۲).

انقلاب اسلامی ایران به عنوان یک انقلاب مردمی توانست ملت ها را به سوی خود فرا بخواند و تأثیرات عمیقی را برجای گذارد، در این راستا شدت این تأثیرپذیری به اشتراکات فرهنگی جوامع با ایران بستگی داشته است، به عبارتی با افزایش اشتراکات فرهنگی، تأثیرپذیری از انقلاب اسلامی ایران شدت بیشتری داشت و با کاهش اشتراکات فرهنگی، این تأثیرات شدت کمتری می یافت. بنابراین شیعیان و ملت های مسلمان بیشترین تأثیرپذیری را از انقلاب اسلامی ایران داشتند (محمدی، ۱۳۸۴: ۵۴-۵۶). همین تأثیرگذاری انقلاب اسلامی ایران منجر به مخالفت قدرت های منطقه ای و جهانی با انقلاب اسلامی ایران گردید. یکی از مهمترین تأثیرات انقلاب اسلامی ایران، بیداری اسلامی در کشورهای مسلمان بوده است که جنبش شیعی یمن نیز در این راستا بوده است.

بازتاب انقلاب اسلامی ایران در مناطق گوناگون چهار صورت داشته است: بازتاب واضح (لبنان و بحرین)، کمک به رشد جنبش ها و جریان های اسلامی (تونس، نیجریه، مصر، اتحاد جماهیر شوروی، فیلیپین و پاکستان)، تحریک و تشویق اندیشه های اسلامی (سودان، مالزی، مصر و اندونزی) و نقش آن در شدت گرفتن جریان های اسلامی و بالادستی سرکوب این جریان ها توسط حکومت ها و دولت های وقت (مصر، تونس، عراق و اندونزی) (اسپوزیتو، ۱۳۸۲: ۳۳۰-۳۳۱).

نقش انقلاب اسلامی ایران بر انصارالله یمن از دو منظر قابل بررسی است. از منظر عقیدتی و دینی اندیشه های امام خمینی (ره) و شعارها و اهداف انقلاب اسلامی ایران؛ و از جنبه ی سیاسی، انقلاب اسلامی ایران حامی جنبش انصارالله است. بعد سیاسی تأثیر بر انصارالله یمن شامل جلب توجه جمهوری اسلامی ایران به یمن در دهه پایانی ۱۹۸۰ و در پایان جنگ بوده است. هنگامی که یمن و عربستان در سال ۱۹۹۰ بر سر رویکرد صنعا برای کمک به عراق بعد از حمله صدام به کویت با هم اختلاف پیدا کردند، تهران از فرصت استفاده کرد و روابط با صنعا را بهبود بخشید. اما در آن زمان، یمن در موقعیتی نبود که توجه ایران را جلب کند به

همین دلیل تأثیرگذاری ایران بر یمن در آن دوران تنها ایدئولوژیک بوده است (دهشیری، ۱۳۸۷: ۱۸۹-۱۹۰).

حوثی‌های زیدی از نظر اعتقادی به شیعیان دوازده امامی نزدیک هستند و در عین حال از نظر اعتقادی با فرقه اصلی شیعیان ایران، عراق، لبنان و کشورهای حوزه خلیج فارس تفاوت‌های عمده‌ای دارند. به عقیده بسیاری از آنان، امام خمینی امام زمان خود بوده است؛ زیرا صفات و ویژگی‌های امامت در امام خمینی وجود داشت و پیروی از اندیشه‌ها و آموزه‌های ایشان در کنار ارزش‌ها و هنجارهای انقلاب اسلامی برای بسیاری از حوثی‌های زیدی امری شرعی و دینی بوده است.

رویکرد انقلابی و مبارزه بر علیه ظلم و جور و دست‌یابی به عدالت در رویکرد سیاست خارجی و دیپلماسی از مهم‌ترین اندیشه‌های امام خمینی (ره) بوده است که این اندیشه‌ها در راستای صدور انقلاب و ضرورت وحدت امت اسلامی مطرح شده بود. صدور انقلاب از دیدگاه امام خمینی (ره) بدین معناست که: «با صدور انقلاب خود که در واقع صدور اسلام راستین و بیان احکام محمدی (ص) است، به سلطه و ظلم و ستم جهانی پایان دهیم (امام خمینی، ۱۳۶۲: ۴۳۵)».

تأثیر امام خمینی (ره) بر سران جماعت انصارالله به حدی بوده است که حتی در انتخاب شعار نیز از الگوی انقلاب اسلامی ایران پیروی کرده‌اند. اگرچه در ابتدا تأثیر این شعارها کم بود، اما به دلیل روحیه عدالت‌خواهی و دموکراسی در بین مردم یمن، این شعارها در تمامی اعتراضات، اعتصابات و درگیری‌ها به صورت شعار ظاهر شده است.

جنبش حوثی ریشه در ایدئولوژی زیدی دارد و یک جنبش سیاسی مبتنی بر انقلاب علیه بی‌عدالتی و امپریالیسم است. به همین ترتیب، حوثی‌ها تحت تأثیر الگوی انقلابی ایران مبتنی بر اقتدار سیاسی مذهبی قرار گرفتند. به عنوان مثال، بنیانگذار این گروه، حسین الحوثی، اغلب مقاومت امام خمینی (ره) در برابر امپریالیسم را ستایش می‌کرد و شعارهای انقلاب ایران را وام گرفت (Almahfali and Root, 2020).

حسین الحوثی از اندیشه انقلابی آیت‌الله خمینی و تجربه انقلابی ایران تأثیر فراوانی پذیرفت و از امکان‌یابی اجرای «مکانیسم انقلابی» ایران در یمن اطمینان داشت. حسین الحوثی که شعار نهضت خود را برگرفته از شعارهای آیت‌الله خمینی تنظیم کرد، در حالی که به دنبال دادن شخصیت یمنی به جنبش خود بود، شعار «فریاد»^۱ را در میان جمعیتی از پیروان خود سر داد که برخی از آنها شروع به تکرار آن در مساجد صعه و صنعا کردند. دولت در آن زمان این

نقش الهام بخشی انقلاب اسلامی ایران در پیدایش ... (حسن وزیری ستا و دیگران) ۱۵۷

شعار را ممنوع کرد و الحوثی این ممنوعیت را دلیلی بر عامل آمریکا و اسرائیل بودن رژیم دانست (الجمیح، ۲۰۱۹).

پس از پیروزی انقلاب اسلامی ایران، دین در جامعه سیاسی و فرهنگ یمن نفوذ کرد. احکام فردی اسلام از زمان پذیرش اسلام توسط مردم یمن اجرا شد، اما نفوذ شریعت اسلام در سیاست آن کشور پس از انقلاب اسلامی ایران صورت گرفت. یمنی ها از اولین گروه هایی بودند که پس از پیروزی انقلاب به جمهوری اسلامی ایران آمدند و به محضر امام خمینی (ره) رسیدند. «نفوذ اسلام اکنون به حدی است که در تدوین قانون اساسی یمن، یکی از موارد اختلاف نظر، ذکر اسلام به عنوان «تنها منبع تشریع» است (کریملو، ۱۳۷۴: ۲۱۳)».

جنبش انصارالله جنبشی کاملاً برخاسته از دل مردم یمن و برگرفته از روحیه انقلابی شیعه و گفتمان انقلاب اسلامی است. علاوه بر این، این قیام علیه فساد داخلی سیاسی و اقتصادی و توسعه طلبی خارجی است که توانسته در قلب منطقه امنیتی تعریف شده عربستان سعودی فعالیت کند. و حمایت اکثریت مردم یمن را به دست آورد.

۱.۵ احیای شیعیان زیدی

وهابی ها درصد کمی از جامعه یمن را تشکیل می دهند، از آزادی عمل زیادی برخوردارند و با سوء استفاده از فقر و کمبود مردم توانسته اند اکثر پست های کلیدی دولت و پارلمان این کشور را به دست آورند. شیعیان در حاشیه هستند، و در حکومت مشارکت ندارند و سلفی ها در رسته های بالای ارتش، سازمان های اطلاعات و قوه قضائیه نفوذ دارند. دولت یمن مدت ها است که از گروه های سلفی و وهابی در این استان برای مقابله با قدرت زیدی ها در صعد حمایت می کند و عربستان سعودی را برای تامین مالی آنها تشویق می کند. به همین دلیل در دهه ۱۹۹۰ دو طرف درگیری های زیادی داشتند تا اینکه سلفی ها قبرستان زیدی ها را تخریب کردند و تلاش زیادی کردند تا جوانان آنها را به مذهب خود متمایل کنند (johonsen, 2009).

دکتر عصام العمداد یکی از مفتی های سابق وهابی که به تشیع گرویده است می گوید:

جامعه زیدی یمن تحت ظلم و ستم بود و در آستانه انقراض بود. اعتراف می کنم که اگر انقلاب اسلامی ایران رخ نمی داد، مذهب زیدی در یمن از بین می رفت، زیرا حملات تبلیغاتی مصر و کشورهای عربی و فیلم های تلویزیونی درباره سنی های عرب و ناسیونالیسم عرب در حجم زیادی منتشر می شد. همه اینها باعث شده بود که جمعیت

زیدی در ظاهر زیدی باشند. تنها با وقوع انقلاب اسلامی و انتشار کتب شیعه در یمن، زیدی ها به مذهب زیدی بازگشتند. در یمن امروزه چندین مرکز علمی متعلق به شیعیان زیدی به فعالیت های فرهنگی و آموزشی می پردازند که از آن جمله می توان به مرکز «البدر الیامی»، مرکز و مسجد «النهرین»، مرکز «الهادی» در شهر صعده، اشاره کرد. «دارالعلوم علیا» در صنعاء، «المقرض السیفی» در شهر ضحیان و مرکز «التلین» در صنعاء. آنها همچنین نشریات و مطبوعاتی دارند که در آن عقاید شیعه زیدی خود را تبلیغ می کنند (جعفریان، ۱۳۸۸: ۴۶۶).

در حال حاضر حامیان احیای تفکر شیعه زیدی و امامیه در یمن بسیار فعال هستند و به طرق مختلف سعی در انجام این امر دارند. در مجموع، جمهوری اسلامی ایران نه تنها باعث بازگشت به زیدیه شده است، بلکه باعث شده است که اصول جهاد در فرهنگ دینی آن ها بیش از گذشته جلوه گر شود و جنبش «الحوثی» از میان مردم و گروه های شیعه این کشور به یکی از بزرگترین چالش های دولت مرکزی یمن تبدیل شده است.

۲.۵ رهبران یمن و تأثیرات انقلاب ایران بر آنان

انقلاب اسلامی یک الگوی الهام بخش برای رهبران حوثی بود و آغاز تماس را می توان در دهه ۱۹۸۰ دنبال کرد. حسین بدرالدین الحوثی اولین سفر خود را به قم انجام داد و بسیاری از فعالان «مجمع جوانان مؤمن» که جنبش حوثی از آن سربرآورد، روابط قوی با تعدادی از روحانیون ایرانی داشتند، اما این رابطه به معنای واقعی کلمه نبود. حمایت واقع بینانه سریع و مستقیم، و از نظر استراتژیک در برنامه ریزی ایران مورد توجه قرار نگرفت تا اینکه پس از سال ۲۰۰۰، این امر با ظهور حزب الله لبنان و آزادسازی جنوب لبنان مرتبط شد. در مورد دوره ۲۰۰۴ تا ۲۰۱۰ که در آن حوثی ها وارد شش رویارویی با نیروهای علی عبدالله صالح شدند، دگرگونی در ماهیت روابط ایران و جنبش حوثی ها روی داد و سرعت روابط بین دو طرف شتاب گرفت و اولین توافقنامه بین ایران و انصارالله امضا شد (بوستی، ۲۰۱۹).

یحیی محمد فعال سیاسی یمنی و از اعضای جنبش انصارالله این کشور در گفتگو با خبرگزاری بین المللی قرآن کریم گفت:

انقلاب اسلامی ایران که به رهبری امام خمینی (ره) به پیروزی رسید، انقلابی برای مبارزه با استعمار جهانی و کمک به مستضعفان بوده است. حرکت انقلابی یمن الهام گرفته از اندیشه امام خمینی (ره) بود و آرزوی اصلی انقلابیون اجرای عدالت و دموکراسی در کشور

نقش الهام بخشی انقلاب اسلامی ایران در پیدایش ... (حسن وزیری ستا و دیگران) ۱۵۹

و حذف دست قدرت های جهانی از یمن و حفظ استقلال آن بوده است. انقلاب اخیر یمن و پیروزی انقلابیون با الگوبرداری از انقلاب اسلامی ایران محقق شد و انقلاب یمن گام به گام تحت تأثیر انقلاب اسلامی ایران است (موسوی و باقری فر، ۱۳۹۴: ۲۲۳).

تأثیر معنوی انقلاب اسلامی برای سیاستمداران و دولت یمن بسیار مشهود و واضح است واقف هستند. به عنوان مثال رئیس جمهور پیشین یمن، علی عبدالله صالح بارها این نفوذ را با عنوان مداخله ی ایران در یمن مطرح نموده است. به عبارتی شکل گیری جنبش های شیعیان در یمن ناشی از ترس و وحشت دولت یمن از آموزه ها و اندیشه های انقلاب اسلامی بوده است (ابرار معاصر، ۱۳۹۰: ۲۰۳-۲۰۴).

حسین الحوثی غالباً انقلاب ایران را تجلیل می کرد و اینکه انقلاب امروز راه نجات ملت های اسلامی است و الگویی است که باید از آن الگوبرداری شود، علاوه بر تجلیل های دیگر رهبران انقلاب ایران و تمجید از آن؛ روشها و رهبرانی که شباهت زیادی بین جنبش حوثی و انقلاب خمینی در ایران از جهات مختلف ایجاد کردند که مهمترین آنها عبارتند از:

- هر دو بر اساس تفکر جعفری اثنی عشری است.
- از جمله: «هاله ای که حسین الحوثی بر نمادهای اندیشه اثنی عشری مانند خمینی، حسن نصرالله و دیگران می افکند»
- از جمله: «آنچه او در عمل انجام می دهد، تقلید از آنچه انقلاب ایران با آن آغاز شد، که با اظهار مرگ بر مخالفان آغاز شد»
- علاوه بر بسیج رسانه ای که شامل پخش فیلم های ویدئویی برای پیروانش در مورد جنگ ایران و عراق و نحوه مسابقه دویدن ایرانی ها به بهشت در مقابل ریل های ارتش عراق بود.

حسین الحوثی همواره از خمینی به عنوان امام و صاحب اندیشه های نجات دهنده یاد می کند و خداوند همه کسانی را که در مقابل ایران ایستادند مجازات کرد. الحوثی معتقد است که خمینی رحمت خداوند برای ملت عرب و نعمتی است که اعراب از آن بهره ای نبردند و اعراب این نعمت را در نظر نگرفتند، بلکه در مقابل او ایستادند و آمریکا و اسرائیل را از او محافظت کردند (الحوثی، ۱۴۲۲: ۲۹).

بنابراین در راستای تحلیل سیستمی می توان گفت که رویکرد رهبران یمن نسبت به انقلاب اسلامی ایران، از بازخوردهای سیستم انقلاب اسلامی ایران در پیدایش انصارالله بوده است که

به دلیل نفوذ اندیشه های اسلامی در میان رهبران یمن و رویکرد آنان در تبلیغ اندیشه های و سیاست های انقلاب اسلامی ایران می توان این بازخورد را مثبت ارزیابی نمود.

۳.۵ تاثیر انقلاب اسلامی بر افزایش شیعه دوازده امامی

در مورد شیعیان دوازده امامی یمن قابل ذکر است که تا انقلاب اسلامی ایران تعداد کمی از شیعیان دوازده امامی در یمن یافت می شد. اکثر این شیعیان اثنی عشری یمن نوکیشانی هستند که قبلاً از مذهب دیگری پیروی می کردند. از دیگر آثار انقلاب اسلامی در یمن، تغییر در مراسم ها و مناسک مذهبی و ساخت مساجد و حسینیه ها می باشد. علاوه بر این بعضی از مراسم مذهبی ایران مانند دعای کمیل و عزاداری روز عاشورا نیز به مرور زمان جزئی از مراسم شیعیان زیدی یمن گشته است (العماد، ۱۳۸۴: ۲۳۰).

در مقایسه با وهابیت و سلفی گری، زیدی ها احساسات و افکاری نزدیک به شیعیان دوازده امامی دارند. این در نزدیک شدن آنها به ایران بسیار موثر بوده است. جاذبه های مکتب جمهوری اسلامی علاوه بر اشتراک در مبانی دینی، شیعیان یمن را به انقلاب ایران علاقه مند کرد و در این راستا، شعارهای جنبش حوثی برگرفته از اندیشه ها و مواضع ضد استعماری جنبش انقلابی ایران بود. حسین حوثی اولین رهبر و بنیانگذار انصارالله شعار مرگ بر آمریکا، مرگ بر اسرائیل، لعنت بر یهودیان، پیروزی بر اسلام را برای این جنبش و حزب الله را طرح کرد و مواردی دیگر از انقلاب اسلامی ایران از جمله روز قدس، روز عاشورا را مورد حمایت قرار داده بود (موسوی نژاد، ۱۳۸۴: ۴۸).

قبل از پیروزی انقلاب اسلامی تعداد کمی از شیعیان دوازده امامی در یمن حضور داشتند. اما افزایش تعداد آن ها در یمن پس از پیروزی انقلاب اسلامی ایران روی داده است. همچنین ساخت حسینیه ها و مساجد، برگزاری زیارت کمیل، مراسم غدیر خم که قبل از انقلاب اسلامی ایران در بین شیعیان یمن محلی از اعراب نداشت، بعد از پیروزی انقلاب اسلامی ایران جزئی از فرهنگ و هویت دینی شیعیان زیدی یمن شده است. دولت نیز در مقابل گسترش افکار شیعی در این کشور، اقدام به جمع آوری کتب دینی از جمله صحیفه سجادیه کرد و از اجرای مناسک دینی نیز جلوگیری کرد.

۴.۵ تاثیر انقلاب اسلامی ایران بر افزایش شعارهای انقلابی و ارزشی

حادثه ۱۱ سپتامبر ۲۰۰۱ به پیامدهای بین‌المللی زیادی مانند شکل‌گیری توافقات ضد تروریستی از سوی آمریکا در مناطق متعدد جهان از جمله یمن منجر شد. این امر موجب حضور نیروهای آمریکایی و سفر هیئت‌های اسرائیلی به یمن شد که اعتراضات فراوانی را از سوی مردم یمن و حوثی‌ها و انصارالله به دنبال داشت. در این میان حسین الحوثی خواستار تحریم کالاهای آمریکایی و اسرائیلی شد و شعارهای «الله اکبر»، «مرگ بر آمریکا»، «مرگ بر اسرائیل» و «پیروزی برای اسلام» را شعارهای رسمی شیعیان اعلام کرد. پایبندی به قرآن و اهل بیت از خواسته‌های حسین الحوثی بوده است که از سوی مردم نیز با اقبال مواجه گردید (تلاشان، ۱۳۹۱: ۲۴).

به عنوان مثال جوان‌های زیدی در مراسم سخنرانی علی عبدالله صالح همین شعارهای «الله اکبر»، «مرگ بر آمریکا»، «مرگ بر اسرائیل» و «پیروزی برای اسلام» را سر دادند. انصارالله یمن ابرچه تحت تأثیر انقلاب اسلامی ایران قرار داشت، اما سازماندهی و هدایت آنان از سوی دولت ایران شکل نگرفته بود. تحمل چنین حرکتی برای دولت مرکزی یمن که رابطه قوی با آمریکا دارد و جنبش شیعه را تهدیدی برای دولت خود می‌داند بسیار سنگین است. دولت یمن در برابر افزایش قدرت شیعیان زیدی و انصارالله به اقدامات مختلفی از جمله تفرقه انداختن و بدبین ساختن زیدی‌ها نسبت به حوثی‌ها و تحریک اهل سنت دست زد اما موفق به سرکوب جنبش انصارالله یمن و حوثی‌ها نشد.

۵.۵ حضور فعال شیعیان در قیام مردم یمن

حوثی‌های شیعه در هنگام تحولات انقلابی یمن، با بیانیه‌ها و اعلامیه‌های گوناگون به حمایت از معترضان علیه دولت مرکزی پرداختند که در این میان حتی احزاب مخالف در هر قبیله و طایفه و نخبگان سیاسی هر عشیره با هم بر علیه سقوط و برکناری رژیم صالح متحد شدند.

انصارالله به نمایندگی از شیعیان زیدی، اگرچه برکناری صالح را پیروزی بزرگی می‌دانند، اما انتخابات تک‌نامزدی را در چارچوب تحمیل شده به یمن از سوی دیگر کشورها می‌دانند و آن را اولویت دادن به منافع دیگر کشورها بر منافع مردم یمن می‌دانند. سخنگوی شیعیان، انتخابات یمن را مضحک توصیف کرد و خاطر نشان کرد:

نتایج انتخابات قبل از برگزاری به دلیل حضور یک نامزد نهایی شد و این توهین به ملت است و همچنین اعلام کردند: گرچه علاقه ای به برگزاری انتخابات ندارند اما مانعی برای حضور مردم در این انتخابات ایجاد نمی کنند (بخشی، ۱۳۹۰: ۲).

بنابراین ساختار سیاسی آتی یمن وابسته به افزایش جایگاه ژئوپلیتیکی شیعیان می باشد و حذف و مبارزه با شیعیان در نظام سیاسی آینده ی من امکان پذیر نیست. براساس عنصر بازخورد در تحلیل سیستمی می توان گفت که خروجی مورد نظر در سیستم سیاسی یمن، حضور شیعیان در نظام سیاسی آتی یمن می باشد، زیرا اگر فرآیند و/یا ورودی ها برای دستیابی به نتیجه مطلوب تنظیم نشوند، سیستم دچار مشکل می شود. بنابراین نتیجه ی مطلوب خروجی سیستم انقلاب اسلامی ایران، در کنار ورودی سیستم سیاسی انصارالله یمن، حضور فعال شیعیان زیدی و انصارالله در ساختار نظام سیاسی یمن به عنوان بازخورد سیستم سیاسی می باشد.

۶.۵ نقش ایران در جنگ اخیر یمن و دستاوردهای منطقه ای آن

منطقه خاورمیانه به دلیل موقعیت ژئوپلیتیک و داشتن بزرگترین معادن نفت و گاز دنیا از گذشته تاکنون از اهمیت ویژه ای برخوردار بوده است. تغییر معادلات منطقه به نفع کشورهای مسلمان انقلابی، مانند یمن مورد توجه سیاستمداران جهان قرار گرفت. زیرا بسیاری از آنها علت اصلی مقاومت مردم یمن را اسلام می دانند. اسلام خواهی، صلح طلبی و استقلال طلبی مهمترین عناصر گفتمان مقاومت در منطقه است. البته اشتراکات متعدد تاریخی، مذهبی و فرهنگی یمن با جمهوری اسلامی ایران موجب شد که الگوگیری از انقلاب ایران برای سرنگون کردن حکومت علی عبدالله صالح مورد توجه قرار گیرد. این موضوع، عربستان سعودی، آمریکا و متحدانشان در منطقه را به واکنش وادار کرد که برای نابودی جنبش انصار الله یمن، در جنگ نیابتی اقدام کنند. از دیگر موارد مستند در مقاومت مردم یمن می توان به دیدگاه امام خمینی در صدور انقلاب و لزوم وحدت امت اسلامی، مبارزه با ظلم و استبداد و عدالت خواهی اشاره کرد (شریفانی، ۱۴۰۲: ۱).

ایران هرگز به دخالت خود در جنگ یمن اعتراف نکرده است و حتی حمایت خود از حوثی ها را با وجود تمام گزارش های بین المللی که خلاف آن را ثابت می کند، انکار می کند. عربستان سعودی نیز به دنبال کاهش نفوذ ایران در یمن و مهار حوثی ها بود، اما جنگ شدت گرفت و باعث بحران انسانی شدید و کشته شدن ده ها هزار غیرنظامی شد. در نتیجه، جنگ

نقش الهام‌بخشی انقلاب اسلامی ایران در پیدایش ... (حسن وزیری ستا و دیگران) ۱۶۳

حوثی‌ها را به ایران نزدیک‌تر ساخت و دشمنی با عربستان سعودی را عمیق‌تر کرد (Robinson, 2024).

در سال ۲۰۱۸، روسیه قطعنامه سازمان ملل را که ایران را به دلیل نقض تحریم تسلیحاتی علیه حوثی‌ها محکوم می‌کرد، وتو کرد. بنابراین، ایران شریک مؤثری در یمن به دست آورد که نفوذ منطقه‌ای خود را افزایش دهد و در عین حال خسارات مادی قابل توجهی برای آن به همراه نداشته باشد، برخلاف عربستان سعودی که میلیون‌ها دلار در این درگیری از دست داد (Aharonson, 2019: 6).

ایران کمک‌های گوناگونی را در اختیار حوثی‌ها قرار داد که آنها را قادر می‌ساخت تا با جلوگیری از عبور کشتی‌ها از تنگه باب‌المندب، فشار بین‌المللی را اعمال نمایند. بنابراین توانایی‌ها و تسلیحات دریایی حوثی‌ها در خدمت منافع ایران در دریای سرخ (منطقه‌ای حیاتی برای تجارت جهانی و امنیت منطقه) است. دریای سرخ حدود ۹ درصد از کل ترافیک جهانی نفت را تشکیل می‌دهد و بیشتر مسیرهای تجاری بین اروپا، چین و هند از آن عبور می‌کند (Transfeld, 2017: 11).

بنابراین با وقوع انقلاب اسلامی ایران روح تازه‌ای بر جنبش‌های شیعی یمن دمیده شد و آن‌ها با الگوبرداری از پیروزی انقلاب اسلامی ایران و پیروی از ارزش‌های انقلاب اسلامی بر ژئوپلیتیک شیعیان افزوده‌اند. از همین رو، نگرانی‌هایی نیز از سوی برخی کشورهای منطقه بویژه عربستان از تأثیر انقلاب اسلامی بر یمن باعث شده است تا این کشور به دخالت در امور داخلی یمن به صورت نرم و سخت بالاختصاص در انقلاب اخیر یمن مبادرت ورزد. امروزه نیز اگرچه ایران ممکن است نتواند جنگ یمن را متوقف کند، ممکن است به رسیدن به آرامش و کاهش تنش کمک نماید.

۶. نتیجه‌گیری

انقلاب اسلامی ایران با تکیه بر احکام و اصول دینی و مشارکت مردم در نظام سیاسی، به متجلی ساختن مدل جدیدی از سیاست و حکومت منجر گردید. در واقع تأثیر انقلاب اسلامی ایران بر شکل‌گیری جنبش انصارالله یمن تعبیر امام خمینی (ره) از انقلاب را به یاد می‌آورد. زیرا به گفته ایشان، «اگر ایران اسلامی خود را به عنوان الگو یا به عبارتی الگویی خوب به جهانیان معرفی کند، می‌تواند با اشاعه آنها زمینه‌های گسترش اسلام و ارزش‌های فرهنگی و هنجاری آن را فراهم کند.» در این مقاله در پی پاسخ به این سؤال بودیم که انقلاب اسلامی

ایران چه نقشی در شکل‌گیری و فعالیت‌های جنبش انصارالله یمن داشته است؟ مشخص گردید که آموزه‌های انقلاب اسلامی ایران شامل مبارزه با استبداد و استکبار، دستیابی به استقلال و هویت مستقل در پیدایش و انسجام جنبش انصارالله یمن و تشکیل راهبرد مقاومت مردم در برابر نظام استبدادی و دخالت‌های خارجی نقش الهام بخش داشته است. در واقع تأثیرپذیری جنبش انصارالله از مفاهیم، ارزش‌ها و هنجارهای انقلابی و اسلامی ایران نقش مهمی در شکل‌دهی به اهداف و رفتار وی داشته است. انصارالله بر رجوع به معارف قرآنی و سنت اهل بیت با پذیرش مفاهیم انسانی و اخلاقی تکیه دارند. آنان اهل بیت را سرور مخلوقات و پرچم‌دار هدایت مردم و پناهگاه آنان در مواقع هولناک دنیایی می‌دانند. بنابراین انقلاب اسلامی ایران با استفاده از ارزش‌ها و هنجارهای انقلابی و اسلامی و طرح مباحث استقلال طلبی و مبارزه با نظام استبدادی مهمترین نقش را در شکل‌دهی به جنبش انصارالله یمن داشته است.

در این پژوهش با کمک نظریه سیستمی در بررسی تأثیرپذیری جنبش انصارالله یمن از آموزه‌ها و رویکردهای ارزشی و هنجاری انقلاب اسلامی ایران، به الگویی تحلیلی دست یافتیم. الگویی که ورودی‌های سیستم سیاسی یمن را در کنار خروجی‌های سیستم انقلاب اسلامی ایران در راستای صدور انقلاب قرار می‌دهد و علت عمده استفاده از مفاهیم و مفروضه‌های نظریه سیستمی را نیز در این مقاله در درک و برداشتهای کنشگران جنبش انصارالله از نقش جمهوری اسلامی ایران که به عنوان کشوری تأثیرگذار در جهان اسلام می‌داند. آموزه‌ها و اندیشه‌ی انقلاب اسلامی مبتنی بر عدالت اجتماعی، مردم‌سالاری دینی و استقلال و آزادی که توانسته به تلفیقی از جمهوریت و اسلامیت دست یابد، الگوی پذیرفته شده از سوی بسیاری از جنبش‌ها و خیزشهای خاورمیانه از جمله انصارالله یمن است. از تأثیرات انقلاب اسلامی بر منطقه خاورمیانه را می‌توان بیداری شیعیان دانست که در این راستا شیعیان زیدی در یمن (انصارالله) نیز تحت تأثیر آن قرار گرفتند. بیداری اسلامی در خاورمیانه، منجر به تغییر نظم سابق این منطقه گردیده است که این بیداری و وحدت شیعیان را مرهون پیروزی انقلاب اسلامی در مقابله با رژیم پهلوی می‌باشیم که موجب منافع، اهداف و آرمان مشترک شیعیان، به احساس قدرت و تأثیرگذاری شیعیان به عنوان یک بازیگر مستقل در نظام بین‌الملل گردیده است.

تأثیرپذیری انقلاب یمن و انصارالله از انقلاب اسلامی نه تنها نشان از وابستگی ندارد بلکه نشان‌دهنده‌ی الهام بخشی انقلاب اسلامی ایران در راستای اشاعه‌ی ارزش‌ها و هنجارهای اسلامی و شیعی در جهان دارد. به عبارت دیگر زیدی به مرور زمان و با تحولاتی در افکار و

نقش الهام‌بخشی انقلاب اسلامی ایران در پیدایش ... (حسن وزیری ستا و دیگران) ۱۶۵

اندیشه‌های خود، به افکار و عقاید شیعیان دوازده امامی نزدیک شدند و همین موضوع نیز نقطه‌ی اتهامی برای آنان در خصوص وابستگی به جمهوری اسلامی ایران بوده است. ذکر این نکته‌ی پایانی نیز ضروری است که جمهوری اسلامی هرگز فرد یا گروهی را بر هیچ ملتی تحمیل نکرده، بلکه همواره اعلام کرده است که حامی سیاسی و مالی جنبش‌های آزادی‌خواهانه در جهت تشکیل دموکراسی واقعی است.

پی‌نوشت‌ها

۱. الصرخة

۲. شعار معروف به "فریاد" این است: "خدا بزرگ است... مرگ بر آمریکا... مرگ بر اسرائیل... لعنت بر یهودیان... پیروزی بر اسلام."

کتاب‌نامه

منابع فارسی

- ابرار معاصر، (۱۳۹۰). کتاب خاورمیانه (۱)، ویژه اسلام‌گرایی و بیداری اسلامی در خاورمیانه، تهران: موسسه فرهنگی مطالعات و تحقیقات بین‌المللی ابرار معاصر تهران.
- اسپوزیتو، جان‌ال (۱۳۸۲)، انقلاب ایران و بازتاب جهانی آن، ترجمه‌ی محسن مدیر شانه‌چی، تهران، مرکز بازشناسی اسلام و ایران.
- امام خمینی، (۱۳۶۲). در جستجوی راه از کلام امام، تهران: انتشارات امیرکبیر.
- بخشی، جواد (۱۳۹۰). «سیر تحولات یمن از آغاز اعتراضات تا انتخابات اخیر ریاست جمهوری» مرکز بین‌المللی مطالعات صلح (۱۲ اسفند).
- برزگر، ابراهیم، (۱۳۹۱). نظریه‌های بازتاب جهانی انقلاب اسلامی ایران، تهران: انتشارات دانشگاه امام صادق (ع).
- بشیری، حسین، (۱۳۷۶). تاریخ اندیشه سیاسی در قرن بیستم، نشر نی: تهران.
- پالمر، موتی، اشترون، لاری؛ و گالیل، چارلز؛ (۱۳۷۲). نگرشی جدید به علم سیاست، ترجمه‌ی منوچهر شجاعی، تهران، دفتر مطالعات سیاسی و بین‌المللی.
- تلاشان، حسن (۱۳۹۱). «انقلاب اسلامی و تاثیر آن بر تحولات ژئوپلیتیک شیعه در یمن» فصلنامه علمی - پژوهشی شیعه‌شناسی، سال دهم، شماره ۴۰، زمستان.
- جعفریان، رسول، (۱۳۸۸)، اطلس شیعه، تهران: سازمان جغرافیایی نیروهای مسلح.

دهشیری، محمدرضا، (۱۳۸۷). «جایگاه قدرت نرم در انقلاب اسلامی ایران»، مجله حضور، شماره ۵۷.

رشیدی، مصطفی، افشین متقی، (۱۳۹۲). «تبیین ژئوپلیتیکی الگوهای اسلام گرایی در جهان اسلام از منظر بر ساخت گرایی»، فصلنامه مطالعات انقلاب اسلامی، شماره ۳۴، پاییز.

رضاییان، علی، (۱۳۷۵). تجزیه و تحلیل و طراحی سیستم، تهران، سمت.

شریفانی، محمد (۱۴۰۲). «تاثیر انقلاب اسلامی ایران بر مقاومت مردم یمن در شکل گیری تمدن نوین اسلامی»، فصلنامه مطالعات هنر و فرهنگ، دوره: ۸، شماره: ۳.

العماد، عصام، (۱۳۸۴). «شیعیان یمن؛ بررسی وضعیت فرهنگی-سیاسی»، فصلنامه شیعه‌شناسی، شماره ۹، بهار.

فرشاد، مهدی، (۱۳۶۲). نگرش سیستمی، تهران، امیرکبیر.

قوام، عبدالعلی، (۱۳۷۰). اصول سیاست خارجی و سیاست بین‌الملل، تهران، سمت.

کوشکی، محمدصادق و روح الله نجابت (۱۳۹۶). «تأثیرپذیری مفهومی و روشی حرکت انصارالله یمن از انقلاب اسلامی ایران»، فصلنامه پژوهش‌های انقلاب اسلامی، شماره ۲۲.

محمودی، منوچهر (۱۳۸۴)، «بازتاب جهانی انقلاب اسلامی»، فصلنامه مطالعات انقلاب اسلامی، ش دوم، پاییز.

مدنی، جلال الدین، (۱۳۷۰). حقوق اساسی و نهادهای سیاسی جمهوری اسلامی ایران، تهران: نشر همراه.

موسوی نژاد، سید علی (۱۳۸۴)، «زیدیه از ظهور تا تأسیس حکومت»، مجله طلوع، شماره ۱۳ و ۱۴.

موسوی، سید محمد؛ باقری فر، محسن، (۱۳۹۴). «نظریه سازه انگاری و بازتاب انقلاب اسلامی ایران بر جنبش انصارالله و انقلاب یمن»، فصلنامه پژوهش‌های انقلاب اسلامی، شماره ۱۴، پاییز.

منابع عربی

الجمیح، محمد (۲۰۱۹). الإسلام السياسي الشيعي.. قراءات في تحولات السلوك السياسي (۵) للحركة الحوثية في اليمن من "الشباب المؤمن" إلى "أنصار الله"، موقع عربي ۲۱، ۱۰ سبتمبر/أيلول ۲۰۱۹.

الحوثي، حسين بن بدر الدين، (۱۴۲۲). دروس من هدى القرآن، يوم القدس العالمي، بإشراف / يحيى قاسم أبو عواضة.

بوستی، توفیق (۲۰۱۹)، مفهوم الأمن ومنظورات ما بعد الوضعية، المعهد المصري للدراسات.

Agence France-Presse (2019). "Yemeni government, separatists seen inking deal to end Aden standoff". Euronews. Archived from the original on 23 October 2019. Retrieved 25 October 2019.

Aharonson, Micky, (2019). "Iranian-Russian Cooperation in Yemen," Policy Paper, (Jerusalem: The Jerusalem Institute for Strategy and Security, March 1, 2019), <https://jiss.org.il/en/aharonson-mansharof-iranian-russian-cooperation-in-yemen/>.

نقش الهام بخشی انقلاب اسلامی ایران در پیدایش ... (حسن وزیری ستا و دیگران) ۱۶۷

- Ahmed Nagi (2019). "Yemen's Houthis Used Multiple Identities to Advance". *Carnegie Middle East Center*. Archived from the original on 27 May 2022. Retrieved 12 February 2021.
- Almahfali Mohammed and James Root,(2020). "How Iran's Islamic Revolution Does, and Does Not, Influence Houthi Rule in Northern Yemen", Analysis Paper, Sanaa, Yemen: Sana'a Center For Strategic Studies.
- Beven, K. (2006). "A manifesto for the equifinality thesis Archived 2017-08-14 at the Wayback Machine". *Journal of hydrology*, 320(1), 18–36.
- Checkland, P.(1997). *Systems Thinking, Systems Practice*. Chichester: John Wiley & Sons Ltd.
- Golinelli, G.M.(2009) "L'approccio sistemico vitale: nuovi orizzonti di ricerca per il governo dell'impresa". *Sinergie*. (80), IX-XXII
- Hoffman, Valerie J. (2019). *Making the New Middle East: Politics, Culture, and Human Rights*. Syracuse University Press. ISBN 9780815654575. Archived from the original on 17 January 2023. Retrieved 18 September 2019 – via Google Books.
- Islam Hassan (2015). "GCC's 2014 Crisis: Causes, Issues and Solutions". Gulf Cooperation Council's Challenges and Prospects. *Al Jazeera Research Center*. Archived from the original on 4 September 2015. Retrieved 4 June 2015.
- Jackson, M. (2003). *Systems Thinking: Creative Holism for Managers*, Chichester: John Wiley & Sons, Ltd.
- Johnsen, Gregory D. (2009). The sixth war, (2009, Nov.14), in: <http://www.islamdaily.org/en/world-issues/middle-east/7942.the-sixth-war.htm>human rights watch/middle east(1994)."human right in yemen during and after the 1994 war".vol.6,No.1. page5
- László, Ervin. 1974. "Preface in Perspectives on General System Theory", by L. von Bertalanffy, edited by Edgar Taschdjian. New York: George Braziller.
- Luhmann, N. (1990). *Soziale Systeme. Grundriß einer allgemeinen Theorie*. Frankfurt: Suhrkamp Verlag.
- Refugees, United Nations High Commissioner for(2019). "Refworld | Yemen: Treatment of Sunni Muslims by Houthis in areas under Houthi control (2014 – September 2017)". *Refworld*. Archived from the original on 17 June 2019. Retrieved 7 July 2019.
- Robinson ,Kali,(2024). Iran's Support of the Houthis: What to Know, Brief, (Washington, D.C.: Council on Foreign Relations, March 1, 2024), <https://www.cfr.org/in-brief/irans-support-houthis-what-know#:~:text=By%20some%20experts'%20estimations%2C%20Iranian,the%20year%20they%20captured%20Sanaa.>
- Schein, E.H. (1980). *Organizational Psychology*. New Jersey: Prentice-Hall. pp. 4–11.
- Streuly, Dick (2015). "5 Things to Know About the Houthis of Yemen". *Wall Street Journal*. Archived from the original on 12 June 2018. Retrieved 4 July 2018.
- The Economist (2023)."Who are the Houthis, the group attacking ships in the Red Sea?".. 12 December 2023. Retrieved 2 January 2024. Since the bombardment of Gaza began, the Houthis, a Yemeni rebel group, have launched a series of attacks on cargo ships. The insurgents, who are backed by

Iran, say they are acting in solidarity with Palestinians. They have threatened to attack any ship bound for or leaving Israel without delivering humanitarian aid to Gaza.

Transfeld, Mareike, (2017). "Iran's Small Hand in Yemen," Sada (blog), February 14, <https://carnegieendowment.org/sada/67988>.

Von Bertalanffy, L. (1968). *General System theory: Foundations, Development, Applications*. New York: George Braziller

von Bertalanffy, Ludwig (1972). "The History and Status of General Systems Theory". *Academy of Management Journal*. 15 (4). Academy of Management: 407–426. doi:10.5465/255139. Archived from the original on 2022-04-09. Retrieved 2023-05-18.

Weinberg, G.M. (2001). *An Introduction to General Systems Thinking*. Dorset House Publishing Company, Incorporated; 25 Anv edition, April.

